

**OMAVALVONTASUUNNITELMA
VANHUSPALVELUT**

**TUETTU PALVELUASUMISEN YKSIKKÖ
TÖRMÄLÄNKOTI
POMARKKU**

Voimassa 1.1.2019 alkaen

Sisällys

1. Omavalvontasuunnitelman laatiminen	3
2. Määritelmät	3
3. Posan tuetun palveluasumisen omavalvontasuunnitelman laatiminen	3
3.1. Omavalvontasuunnitelman laatimiseen osallistuneet	3
3.2 Palveluyksikön omavalvonnasta vastaa	4
3.3 Omavalvontasuunnitelman päivittäminen	4
3.4 Omavalvontasuunnitelman julkisuus	4
4. Posan asumispalveluiden yhteiset toimintamallit	4
4.1 Toiminta-ajatus	4
4.2 Arvot ja toimintaperiaatteet	4
5. Posan asumispalvelua tuottavan palveluyksikön omavalvontasuunnitelma	5
5.1 Palveluyksikön tiedot	5
6. Palveluyksikön riskinhallinta	5
6.1 Riskien ennaltaehkäisy	5
6.2 Riskien tunnistaminen	6
6.3 Riskien käsittely	6
6.4 Korjaavat toimenpiteet	7
6.5 Muutoksista ilmoittaminen	7
7. Asiakkaan asema ja oikeudet	7
7.1 Palvelutarpeen arviointi	7
7.2 Hoito- ja palvelusuunnitelman laadinta ja seuranta	8
7.3 Asiakkaan kohtelu	8
7.4 Asiakkaan itsemääräämisoikeus	9
7.5 Asiakkaan osallisuus Törmälänkodissa	9
7.6 Asiakkaan oikeusturva	10
8. Palvelun sisällön omavalvonta	10
8.1 Hyvinvointia ja kuntoutusta tukeva toiminta	10
8.2 Ravitsemus	11
8.3 Hygieniäkäytännöt	11
8.4. Terveysten- ja sairaanhoito	12
8.5 Lääkehoito	12
8.6 Yhteistyö muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa	13
9. Asiakasturvallisuus	13
9.1 Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa	13
9.2 Henkilöstö	13
9.3 Toimitilat	14
9.4 Teknologiset ratkaisut	14
9.5 Terveystenhuollon laitteet ja tarvikkeet	14
9.6 Asiakas ja potilastietojen käsittely	15
10. Yhteenvedo	15

1. Omavalvontasuunnitelman laatiminen

Velvoite omavalvontasuunnitelman laatimiseen perustuu Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemiseen sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista annettuun lakiin (980/2012) 23§ sekä Valviran määräykseen 1/2014.

2. Määritelmät

Omavalvonnalla tarkoitetaan palvelujen tuottajan omatoimista laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamista siten, että toiminnassa toteutuvat lainsäädännön, lupachtojen ja palvelun tuottajan itse omalle toiminnalleen asettamat laatuvaatimukset. Omavalvonta on toimintaympäristössä toteutettavaa laadunhallintaa ja perustuu riskienhallintaan.

Omavalvontasuunnitelmalla tarkoitetaan palvelujen laadun ja asiakasturvallisuuden varmistamiseksi ja parantamiseksi suunniteltujen menettelytapojen kuvausta ja siinä käytettäviä asiakirjoja.

Palveluyksiköllä tarkoitetaan toiminnallista kokonaisuutta, jossa tuotetaan sosiaalihuollon palveluja tätä tarkoitusta varten varustetuissa tiloissa.

Riskienhallinta on seurauksiltaan merkittävien kielteisten tapahtumien järjestelmällistä määrittelyä ja niihin varautumista. Riskien hallinnalla varmistetaan, että organisaatiolla on riittävästi tietoa toiminnan, toimijoiden ja toimintaympäristön riskeistä. Riskien varalta yksiköllä on yhteisesti sovitut käytännöt niiden ennaltaehkäisemiseksi sekä haittatapahtumien ja vahinkojen hoitamiseksi.

Omavalvontasuunnitelman tarkoituksena on palveluiden laadun ja asiakasturvallisuuden varmistaminen ja parantaminen. Suunnitelma sisältää asiakirjat ja menettelytapakuvaukset, joita toiminnan laadun varmistamisessa tarvitaan. Lisäksi omavalvontasuunnitelmassa on kirjattuna menettelytavat riskien, vaaratilanteiden ja laadullisten puutteiden korjaamiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi.

Suunnitelma perustuu sosiaalipalvelulakiin, jonka mukaan sosiaalipalvelujen tuottajan on laadittava toiminnan asianmukaisuuden varmistamiseksi omavalvontasuunnitelma, joka kattaa kaikki palvelujen tuottajan tarjoamat sosiaalipalvelut ja palvelukokonaisuudet.

Palveluasumisen arvot pohjautuvat perustuslakiin ja kansainvälisiin ihmisoikeuksiin sekä ihmisyyttä korostaviin arvoihin. Toimintaohjelman mukaisesti toiminnan tavoitteena on tasa-arvoisuus ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen. Työssä hyödynnetään asukkaiden voimavaroja ja taataan näin kaikille asiakkaille turvallinen, laadukas ja ihmisarvoinen elämä.

3. Posan tuetun palveluasumisen omavalvontasuunnitelman laatiminen

3.1. Omavalvontasuunnitelman laatimiseen osallistuneet

Törmälänkodin tuetun asumispalveluyksikön omavalvontasuunnitelman laatimiseen ovat osallistuneet vanhuspalvelujohtaja, Pomarkun vanhuspalvelun laitoshoidon- ja asumispalveluiden vastaava hoitaja, Törmälänkodin henkilökunta.

3.2 Palveluyksikön omavalvonnasta vastaa

Vastaava hoitaja Hanna-Leena Viljanen p. 040-6524322, hanna-leena.viljanen@eposa.fi

3.3 Omavalvontasuunnitelman päivittäminen

Omavalvontasuunnitelma päivitetään, kun toiminnassa tapahtuu palvelun laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyviä muutoksia.

Omavalvontasuunnitelma päivitetään pääsääntöisesti kerran vuodessa loka-marraskuussa tai muutosten ilmaantuessa useammin. Vastuu henkilö osastolla ohjaa työryhmän toimintaa käytännössä. Hän vastaa omavalvontasuunnitelman toteutumisesta työryhmässä sovittujen toimintatapojen mukaisesti. Vastuu omavalvonnassa todettujen epäkohtien käsittelystä ja korjaamisesta on koko työyhteisöllä.

Omavalvonta suunnitelman päivittäminen tehdään yhteistyössä yksikön henkilökunnan kanssa.

3.4 Omavalvontasuunnitelman julkisuus

Ajan tasalla oleva omavalvontasuunnitelman pitää olla julkisesti nähtävänä yksikössä siten, että asiakkaat, omaiset ja omavalvonnasta kiinnostuneet voivat helposti ja ilman erillistä pyyntöä tutustua siihen. Omavalvontasuunnitelma on julkisesti nähtävillä Törmälänkodin ilmoitustaululla.

4. Posan asumispalveluiden yhteiset toimintamallit

4.1 Toiminta-ajatus

Törmälänkodissa on yhteisöllistä palveluasumista. Törmälänkoti tarjoaa ikäihmisille kokonaisvaltaista hoivaa ja huolenpitoa ei-ympärivuorokautisessa tuetussa asumispalveluyksikössä. Aasukkaat tarvitsevat apua päivittäin toiminnoissa siinä määrin, että yksinasuminen tai kotihoito ei ole mahdollista tai kustannustehokasta. Toimintakyvyn heikentyessä asukkaat siirtyvät raskaampien palveluiden piiriin. Törmälänkodin tavoitteena on ikäihmisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn ylläpitäminen, joka perustuu toimintakykyä edistävään kuntouttavaan työotteeseen. Tavoitteena edistää ihmisten hyvinvointia, sosiaalista osallisuutta, terveyttä ja toimintakykyä. Päämääränä on laadukkaan hoitotyön tuottaminen ja toteuttaminen ikäihmisen sairauden eri vaiheissa ja arvokkaan elämäkaaren loppuvaiheen takaaminen kodinomaisessa asumispalveluyksikössä.

4.2 Arvot ja toimintaperiaatteet

Törmälänkodin arvot ja toimintaperiaatteet ovat: asiakkaan yksilöllisyyden ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen, omatoimisuuden ja toimintakyvyn tukeminen, turvallisuuden ja tasa-arvoisuuden luominen ja ylläpitäminen. Hoitotyötä toteuttaa ammattitaitoinen henkilökunta, joka sitoutuu hoitotyön kehittämiseen ja täydennyskoulutukseen osallistumiseen. Hoitohenkilöstö arvostaa työtään sekä omaa hyvät työyhteisötaidot.

5. Posan asumispalvelua tuottavan palveluyksikön omavalvontasuunnitelma

5.1 Palveluyksikön tiedot

Palveluntuottaja: Posa: Pohjois-Satakunnan peruspalvelu kuntayhtymä
 Kunnan nimi: Pomarkku
 Kuntayhtymän nimi: Pohjois-Satakunnan peruspalvelu kuntayhtymä
 Sote-alueen nimi: Pohjois-Satakunta
 Palveluyksikkö: Törmälänkoti
 Osoite: Törmäläntie 2, 29630 Pomarkku
 Palveluyksikön
 vastaava esimies: Hanna-Leena Viljanen / Vastaava hoitaja
 Puhelin: 040 6524322
 s-posti: hanna-leena.viljanen@eposa.fi
 Törmälänkodissa toteutetaan tuettua, ei ympärivuorokautista palveluasumista Pomarkkulaisille ikäihmi-
 sille. Asiakaspaikkoja yksikössä on 11.

6. Palveluyksikön riskinhallinta

Työyksikön toimintaa voivat vaarantaa sisäiset ja ulkoiset, sekä ympäristöstä, erilaisista laitteista / ko-
 neista että henkilöistä aiheutuvat uhkatekijät, kuten esimerkiksi mikrobeille altistuminen.
 Henkilökunnalle järjestetään työergonomiaan sekä asiakkaiden nostoihin- ja siirtoihin liittyvää koulutus-
 ta.

Samoin järjestetään myös palo- ja pelastus, turvallisuus-, hygieni- sekä ensiapukoulutusta.

Yhteistyötä tehdään työterveyshuollon, työsuojelun ja hygieniahoitajan kanssa.

Posa:n johto huolehtii, että henkilöstön käytössä on Laatu-sivut, niihin on kerätty kaikki toimintaamme ohjaavat lait ja määräykset, yleiset ohjeet, käytössä olevat lomakkeet ym. Johto pitää myös huolen, että henkilökunnalle järjestetään riittävästi täydennyskoulutusta.

Törmälänkodin kiinteistöön liittyvät epäkohdat ilmoitetaan Pomarkun kunnan tekniseen toimeen. Tieto poikkeamasta annetaan myös esimiehelle joko suullisesti tai kirjallisesti.

6.1 Riskien ennaltaehkäisy

Törmälänkodin toiminnan turvallisuus pyritään takaamaan kaikissa tilanteessa. Hyvä normaaliolojen
 turvallisuusasioiden suunnittelu ja toteutus varmistavat toiminnan myös poikkeusoloissa. Valmiuslaki
 velvoittaa sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioita laatimaan suunnitelman, kuinka toimintaa voi-
 daan jatkaa mahdollisimman häiriöttömästi myös poikkeusoloissa esim. hoitotarvikkeiden, lääkkeiden,
 laitteiden ja varaosien saatavuuden ja varastoinnin varmistaminen, sähkön, veden ja lämmön turvaami-
 nen jäte- ja pyykkihuollon sekä tieto- ja viestijärjestelmien toimivuudesta huolehtiminen. Törmälänko-
 dissa henkilökunta pyrkii työskentelemään huomioiden sekä työntekijöiden että asukkaiden päivittäinen
 turvallisuus. Riskejä, kriittisiä työvaiheita ja vaaratilanteita tunnistamalla pystymme ennakoivasti ehkäi-
 semään niiden toteutumista. Lääkkeet säilytetään lukituissa tiloissa. Muut kemikaalit tai vaaralliset aineet
 säilytetään myös asianmukaisissa tiloissa. Henkilökunnan vastuutehtävät on selkeästi jaettu ja kaikkien
 työntekijöiden on velvollisuus puuttua huomaamaansa epäkohtaan, tuoda se julki työyhteisössä ja osal-
 listuttava korjaaviin toimenpiteisiin. Henkilökunnan vastuulla on perehdyttää uudet työntekijät ja opis-

kelijat. Suullinen raportointi vuorojen vaihtuessa turvaa tiedonkulkua ajantasaisesti. Effica-ohjelmaan kirjataan asukkaiden henkilökohtaiset hoito- ja palvelusuunnitelmat, lääkelistat, määräykset, seurannat sekä päivittäisen toiminnan arviointi. Henkilökunnalle järjestetään työergonomiaan sekä asiakkaiden siirtoihin ja apuvälineitten käyttöön liittyvää koulutusta. Samoin järjestetään myös palo- ja pelastus, turvallisuus-, hygieni- sekä ensiapukoulutusta. Henkilökunnalle Posan työterveyshuolto järjestää mm. ennaltaehkäisevät tarkastukset sekä sairaanhoitoa tarvittaessa. Hoitotyössä aseptinen työskentely on erityisen tärkeää ennaltaehkäisevää toimintaa sekä asukkaiden että henkilökunnan turvallisuudeksi, hygieniavastaava yhteistyössä hygieniahoitajan kanssa huolehtii ajantasaisen tiedon työyhteisössä noudatettavaksi. Törmälänkoti pidetään yleisilmeeltään siistinä ja kulkureitit esteettöminä, riittävästä valaistuksesta sisällä ja ulkona huolehditaan. Törmälänkodin kiinteistö on Pomarkun kunnan omistuksessa ja siksi yhteistyö kunnan kiinteistöhoitajan kanssa on lähes päivittäistä. Kunta järjestää myös sähköön, veteen ja lämpöön liittyvät asiat. Hoitolaitteet ja muu irtaimisto kuuluu Posalle ja hoitohenkilökunta huolehtii niiden osalta kunnossapidon ja huoltojen järjestämisen ohjeitten mukaan.

6.2 Riskien tunnistaminen

Törmälänkotiin on laadittu turvallisuusselvitys, jossa on kuvattu hoitokodin asukasturvallisuuteen liittyvät asiat; palo- ja pelastusturvallisuus (paloilmoitinlaitteisto) sekä hoitajakutsujärjestelmä. Törmälänkodissa tehdään riskin arvio, jossa ymmärretään sisäiset- ja ulkoiset uhat, niiden todennäköisyys ja vakavuus. Niitä voidaan arvioida työntekijän ja asiakkaan näkökulmasta. Riskien ehkäisyyn kuuluu riskisuunnittelu, varautuminen riskeihin ja miten työ voidaan tehdä turvallisesti. Henkilökunnan tulee perehdyttää toimintaohjeisiin ja osallistua tarvittaviin koulutuksiin ja turvallisuusharjoitteluihin.

Mikäli Törmälänkodissa tapahtuu jokin vaara-, läheltä piti tilanne asianosaiset selvittävät asian tapahtuman vaatimien korjaustoimenpiteiden mukaan välittömästi. Riskin/poikkeaman huomannut henkilö tiedottaa asiasta heti muita työntekijöitä ja esimiestä. Rikkinäinen kone/apuväline korjataan/poistetaan käytöstä huollon ajaksi/ellei saada korjattua, poistetaan kokonaan käytöstä. Esimies on tarvittaessa yhteydessä vanhuspalvelujohtajaan. Henkilöstöpalaverissa ja päivittäisissä keskusteluissa Törmälänkodin henkilökunta pohtii yhdessä ennaltaehkäiseviä toimia sellaisiin riskitekijöihin, joita on huomattu, vaikka ei mitään olisi vielä sattunutkaan.

6.3 Riskien käsittely

Haittatapahtuma kirjataan Efficalle, asukkaalle ja omaiselle ilmoitetaan vahingosta. Hoitaja tekee nimettömänä HaiPro-ilmoituksen sähköisesti, mikäli tapahtuma kohdistui asukkaan turvallisuutta vaarantavasti. Esimies saa ilmoituksen käsiteltäväkseen ja toimii asian vakavuuden mukaisesti ilmoittamalla asiaa eteenpäin organisaatiossa. Tapahtuman kulku keskustellaan henkilökuntapalaverissa ja yhdessä henkilökunnan kanssa mietitään ennaltaehkäisevä toimintatapa vastaaviin tilanteisiin.

Mikäli vaaratilanne tai-tapahtuma sattuu työntekijälle, asiasta keskustellaan esimiehen kanssa, jonka kanssa tarvittaessa tehdään sähköinen if-vakuutusilmoitus työtapaturmasta, jos tapaus johtaa käyntiin työterveyshuollossa tai lääkärillä. Vaaratapaturmasta laaditaan tapahtumailmoitus paperiversiona ja esimies lähettää sen tiedoksi vanhuspalvelujohtajalle sekä työsuojelupäällikölle. Työtapaturmista ja uhka/vaaratilanteista pitää työsuojelupäällikkö tilastoa koko Posassa ja raportoi vuosittain.

6.4 Korjaavat toimenpiteet

Vaaratilanteet ja läheltä piti -tilanteisiin asukasturvallisuudessa kuin työturvallisuudessa kirjataan mahdollisimman yksityiskohtaisesti HaiPro-ilmoitukseen. Ne käydään välittömästi tilanteessa olevien henkilöiden kesken ja myöhemmin koko työyhteisön yhteisessä palaverissa.

Laatupoikkeamien, läheltä piti -tilanteiden ja haittatapahtumien varalle määritellään korjaavat toimenpiteet, joilla estetään tilanteen toistuminen jatkossa. Tällaisia toimenpiteitä ovat muun muassa tilanteiden syiden selvittäminen ja tätä kautta menettelytapojen muuttaminen turvallisemmiksi. Myös korjaavista toimenpiteistä tehdään seurantakirjaukset ja -ilmoitukset.

PoSa:n johto huolehtii omavalvonnan ohjeistamisesta ja järjestämisestä, sekä turvallisuusasioiden kouluttamisesta. Johto vastaa myös, että toiminnan turvallisuuden varmistamiseen on osoitettu riittävästi voimavaroja. Riskinhallinta vaatii aktiivista toimintaa, sitoutumista ja kykyä oppia virheistä koko henkilöstöltä. Työntekijät osallistuvat turvallisuustason ja –riskien arviointiin, omavalvontasuunnitelman laatimiseen ja turvallisuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen.

6.5 Muutoksista ilmoittaminen

Jokaisella hoitajalla on raportointivelvollisuus ja kertoa eteenpäin läheltä piti -tilanteista ja tapahtuneista tilanteista. Raportointivelvollisuus velvoittaa myös tiedottamaan havaitsemista epäkohdista, joilla on merkitystä asukas- sekä koko työyhteisön kannalta.

Muutoksista tiedotetaan osastopalaverissa tai asian ollessa akuutti kerrotaan asiasta osastoilla työskenteleville hoitajille, jotka tiedottavat asiasta eteenpäin. Palaverista tehdään muistio, jotta asiat ovat helpposti tarkastettavissa jälkeenpäin ja palaverissa käsitellyt tiedot saadaan siirrettyä henkilöille, jotka eivät palaveriin osallistuneet.

7. Asiakkaan asema ja oikeudet

7.1 Palvelutarpeen arviointi

Palvelutarpeen arvioinnilla tarkoitetaan asiakkaan fyysisen, psyykkisen, sosiaalisen ja kognitiivisen toimintakyvyn arviointia, jonka suorittaa kotihoidon palveluohjaaja. Aloite palvelutarpeen arviointiin voi tulla asiakkaalta itseltään, omaiselta tai viranomaiselta ja siihen vastataan seitsemän (7) vuorokauden sisällä. Palvelutarpeen arvioinnin jälkeen kotihoidon palveluohjaaja tuo asiakkaan arviointitiedot SAP -työryhmän (suunnittele, arvioi ja palveluohjaa) käsittelyyn. SAP -työryhmä kokoontuu noin kahden (2) viikon välein. Asiakas saa päätöksen asumispalveluun pääsemisestä. Mikäli päätös on myönteinen, tulee asiakkaalle asumispalvelupaikka kolmen (3) kuukauden kuluessa. Mikäli asiakas ei ole oikeutettu kyseiseen palveluun, tehdään hänelle kielteinen päätös. Mikäli organisaatiolla on resurssipulaa asumispalvelupaikoista, tehdään myös tässä tapauksessa asiakkaalle kielteinen päätös. Kaikkiin päätöksiin liitetään asiakkaalle muutoksenhakuoikeus. Kun asiakas siirtyy vakituisesti tuettuun asumispalveluun, laaditaan yhteistyössä hoito- ja palvelusuunnitelma, jonne määritellään palvelukokonaisuus. Asiakkaalle ja omaiselle selvitetään hoitoon ja palveluihin liittyvät vaihtoehdot ja asiakkaan näkemys kirjataan hoito- ja palvelusuunnitelmaan. Hoitopalaveri pidetään pääsääntöisesti kuukauden kuluessa siitä, kun asiakas on muuttanut asumispalveluyksikköön.

7.2 Hoito- ja palvelusuunnitelman laadinta ja seuranta

Asukkaan palvelutarpeen vastataan palvelutarpeen arvioinnilla, mikä tarkoittaa fyysisen, kognitiivisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn arviointia kokonaisvaltaisesti. Aloite palvelutarpeen arviointiin voi tulla asiakkaalta itseltään, omaiselta tai viranomaiselta. Aloite voidaan tehdä suullisesti tai kirjallisesti. Asiakkaan palvelutarpeen arvioinnissa käytetään RaVa, MMSE ja Cerad (Gds) sekä tarvittaessa MNA.

Asiakkaalle laaditaan hoito- ja palvelusuunnitelma ensimmäisen hoitopalaverin järjestämisen jälkeen, kuukauden kuluessa asumispalveluyksikköön muuttamisesta. Sen toteutumista seurataan päivittäin kirjaamalla, raportoimalla ja arvioimalla kirjattujen tavoitteiden toteutumista. Hoito- ja palvelusuunnitelma päivitetään vähintään kuuden (6) kuukauden välein ja, jos asiakkaan voinnissa/tilassa tapahtuu muutoksia, päivitetään hoito- ja palvelusuunnitelma välittömästi. Asiakkaalle annetaan allekirjoitusten jälkeen kopiokappale hoito- ja palvelusuunnitelmasta. Hoitolaskutus perustuu hoito- ja palvelusuunnitelman mukaiseen hoidon toteutukseen.

Hoito- ja palvelusuunnitelma toimii asiakkaan oikeuksien dokumenttina ja vanhuspalveluiden työntekijöille työnteon kehyksenä. Hoito- ja palvelusuunnitelma on työkalu, joka edistää yhteisen tiedon syntymistä ja ottaa asiakkaan / omaiset mukaan hoidon ja hoivan arviointiin.

Hoito- ja huolenpitotyön tarpeiden määrittely perustuu kirjallisessa hoito- ja palvelusuunnitelmassa asiakkaan tarpeisiin ja voimavaroihin. Hoito- ja palvelusuunnitelma laaditaan täsmällisesti, jotta se todella ohjaa asiakkaan saamaa palvelua ja hoitoa. Tavoitteet laaditaan konkreettiseksi ja hoitotyön auttamismenetelmillä saavutettaviksi. Omahoitaja päivittää hoito- ja palvelusuunnitelman ja huolehtii omalta osaltaan siitä, että kirjattuja tavoitteita ja ohjeita sekä määräyksiä noudatetaan. Mikäli omahoitaja on työlomalla, hän huolehtii siitä, että joku työyhteisöstä toimii hänen sijaisenaan omahoitajan roolissa.

Asukas/omainsen/edunvalvoja osallistuu hoito- ja palvelusuunnitelman laadintaan. Asukas voi käydä tutustumassa yksikköön etukäteen omaisen tai sen hetkisen hoitopaikan henkilökunnan kanssa. Hoito- ja palvelusuunnitelmassa on näkyvissä asukkaan oma toive ja tavoite omalle hoidolle. Asukasta kuullaan kaikissa arkisissa hetkissä, hoidon ja huolenpidon tilanteissa ja asukkaan toiveisiin reagoidaan asiakkaan hyvinvointi turvaten.

7.3 Asiakkaan kohtelu

Toimintaperiaatteena on, että asiakkaan tahtoa, toiveita ja itsemääräämisoikeutta kunnioitetaan. Hoitotyössä huomioidaan asiakkaan toiveet tärkeiden tapojen, tottumusten ja vakaumusten suhteen.

Törmälänkodin jokaista asukasta kohdellaan kunnioittavasti omana arvokkaana yksilönään, huomioiden jokaisen yksilölliset tarpeet. Edistetään omatoimisuutta ja toimintakykyä sekä sosiaalisten suhteiden ylläpitämistä.

Asiakkaan epäasiallinen tai loukkaava kohtelu on kielletty. Mahdolliset tapahtumat käsitellään aina henkilökuntapalavereissa. Asiakkaan epäasiallista kohtelua voivat olla esim. virheet lääkehoidossa, toisen asiakkaan taholta tapahtuva koskemattomuuden tai väkivallan uhka, sekä henkilökunnan taholta tapahtuva epäasiallinen puhuttelu tai käsittely ja tiedon välitykseen liittyvät seikat.

Lääkepoikkeamista ja läheltä piti tilanteista, tehdään ilmoitus potilasturvallisuus HaiPro-järjestelmään. Ja poikkeamat käsitellään yksikössä. Jos loukkaavaa tai asiatonta kohtelua esiintyy vain jonkun hoitajan toimesta, asiasta keskustellaan hänen kanssaan (työnjohdollinen asia). Jos uhkana on toinen asiakas, huolehditaan yksikön turvallisuudesta esimerkiksi huonejärjestelyin (esim. eri huoneisiin). Jokainen työntekijä on vastuussa siitä, että välittää asiakkaan hoitoon tai vointiin liittyvän tiedon työyhteisön jäsenille, sekä tarpeen vaatiessa ryhtyy toimenpiteisiin esim. suojataksaan asiakkaan koskemattomuuden. Asiakkaan joutuessa toisen asiakkaan fyysisen kaltoin kohtelun uhriksi on asiasta ilmoitettava omaiselle. Asiakasta on kohdeltava kunnioittavasti, eikä loukkaavaa kohtelua sallita missään tilanteessa. Jokaisella on ilmoitusvelvollisuus esimiehelle tai toiminnasta vastaavalle, jos kuulee loukkaavaa puhetta tai näkee

kovakourasta tai muutoin loukkaavaa käytöstä. Jos asiakas on tyytymätön saamaansa hoitoon ja kohteluun, asia otetaan heti käsittelyyn asian kuntoon saattamiseksi. Asiakkaalla/omaisella on myös mahdollisuus tehdä muistutus sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain 23 §:n mukaan toimintayksikön vastuuhenkilölle. Vanhuspalvelujohtaja vastaa muistutukseen, ja siihen pyritään vastaamaan kuukauden kuluessa.

7.4 Asiakkaan itsemääräämisoikeus

Toimintaperiaatteena on, että asiakkaan itsemääräämisoikeutta vahvistetaan. Asiakas otetaan mukaan päätöksentekoon. Mikäli asiakas ei itse kykene päättämään ja huolehtimaan rahankäyttöään ja muita taloudellisia asioitaan, eikä hänellä ole omaisia, asiakasta ohjataan edunvalvojan hakemiseen. Mikäli asiakas ei kykene sitä itse tekemään, hoitohenkilökunnalla on velvollisuus ilmoittaa edunvalvonnan tarpeessa olevasta henkilöstä. Vanhuspalvelujen hoitohenkilöstöllä ei ole velvollisuutta asiakkaan raha-asioiden hoitamiseen.

Asukkaalla on itsemääräämisoikeus asioihinsa, joista sovitaan yhdessä omaisten ja edunvalvojan kanssa. Jokaiselle asukkaalle taataan yksityisyys, intymiteettisuoja ja henkilökohtainen koskemattomuus.

Asukkaan itsemääräämisoikeuden rajoittamista arvioidaan aina tarkasti ja Törmälänkodissa vältetään kaikkia perusteettomia rajoitteita, kuten ovien lukitsemista, ylhäällä nostettuja sängynlaitoja, kulunvalvontalaitteita, erilaisia sitomiseen tarkoitettuja vöitä, hygienihaalaria tai kiinnipitämistä. Toimintaperiaatteena on että, asukkaan elämää rajoittavia toimenpiteitä käytetään vain ja ainoastaan turvallisuussyistä huomioiden asukkaan sairauden laatu ja hänen kykynsä huolehtia omista asioistaan. Rajoittavien menettelmien käyttöä arvioidaan yhdessä koko hoitotiimin ja lääkärin kanssa. Päätös kirjataan asukkaan palvelu- ja hoitosuunnitelmaan ja sen tarvetta arvioidaan säännöllisesti (vähintään kolmen kuukauden välein). Omaisia informoidaan aina rajoitustoimia käytettäessä, elleivät he ole olleet päätöksenteossa mukana. Tilannekohtainen rajoittamispäätös siihen liittyvine yksityiskohtineen kirjataan Effican asukastietoihin. Asiakkaan itsemääräämisoikeuteen puututaan vain perustellusti, kun on kyse asiakkaan omasta vaaratilanteesta, toisen henkilön tilan vaarantumisesta, kun asiakas ei itse ymmärrä tilannettaan tai kyse on yleisen edun selvästä vaarantumisesta. Mikäli asiakas ei itse kykene ilmoittamaan omaa tahtoaan hoitonsuhteen, asiakkaan hoitotahto selvitetään keskustelemalla hänen lähimpien omaistensa kanssa. Lääkäri tekee lääketieteelliset hoitopäätökset.

7.5 Asiakkaan osallisuus Törmälänkodissa

Asiakkaan henkilökohtainen mielipide selvitetään keskustelemalla ja järjestämällä hoitopalaveri, joihin myös omainen/läheinen kutsutaan. Asiakkaan tahto siitä, mihin asioihin hän tarvitsee ja tahtoo muutosta tai palvelua, kirjataan. Omaisten kanssa keskustellaan siitä, miten he voivat omalta osaltaan osallistua läheisensä elämään ja hoitoon sekä heitä myös rohkaistaan siihen. Osallistumisen tavat kirjataan suunnitelmaan. Asiakkaalle nimetään omahoitaja, joka perehtyy lähemmin asiakkaan elämänhistoriaan ja toiveisiin ja tarpeisiin. Asiakas/omainen täyttävät Effican Elämisentoiminnot -lomakkeen, jonka perusteella voidaan saada monipuolisempi käsitys ja näkemys asiakkaalle tärkeistä asioista. Asiakkaalla on mahdollisuus tehdä hoitotahto, jonne kirjataan hänen erityistoiveensa hoidon suhteen tai vastaavasti asiakas voi kieltäytyä tietyistä hoitotoimenpiteistä.

Asiakastyytyväisyyttä seurataan esimerkiksi keskusteluissa asiakkaiden ja omaisten kanssa, jolloin saadaan reaaliaikaista palautetta, sekä myös yhteistyö kumppaneilta. Palautetta voi antaa myös puhelimitse suoraan osaston vastaavalle hoitajalle. Sähköisesti palautetta voi antaa sähköpostilla vastaavalle hoitajalle hanna-leena.viljanen@eposa.fi. Tietyin ajoin tehdään asiakaspalautekysely sekä asiakkaille että omaisille. Asiakaspalautte, joka vaatii toimenpiteitä, käsitellään mahdollisimman nopeasti asiakkaan ja hänen omaistensa kanssa. Asiakaspalautteet käsitellään yksikön osastopalavereissa, jossa päätetään keinoista ja toi-

minnankäytännöistä esim. jonkin epäkohdan korjaamiseksi. Jokaisen työntekijän on oltava tietoinen käsitellyistä ja sovitusta käytännöistä.

Palautetta kerätään omaisilta ja asiakkailta pääsääntöisesti kirjallisesti ja suullisesti. Omaisat antavat palautetta suullisesti tai kirjallisesti joko henkilöstölle tai vastaavalle hoitajalle.

Omaisat rohkaistaan kertomaan asiakkaan/omaisen toiveita hoitolinjausten suhteen. Toiveet kirjataan asiakkaan sivulle sähköiseen ohjelmaan.

Palautteet käsitellään henkilöstöpalaverissa ja palautteita käytetään toiminnan kehittämiseen.

7.6 Asiakkaan oikeusturva

Asiakkaalla on oikeus saada hyvää sosiaalihuoltoa ja kohtelua ilman syrjintää sosiaalihuollon asiakkaan asemasta ja oikeuksista annetun lain mukaan. Asiakasta on kohdeltava niin, ettei hänen ihmisarvoaan loukata, hänen vakaumustaan ja yksityisyyttään kunnioitetaan. Asiakkaan toivomukset, mielipide, etu ja yksilölliset tarpeet sekä hänen äidinkiensä ja kulttuuritaustansa on otettava huomioon.

Haitta- ja vaaratapahtumien käsittelyprosessi on kuvattu PoSa:n asiakasturvallisuussuunnitelmassa. Mikäli asiakasta on kohdannut haittatapahtuma tai vaaratilanne, kerrotaan asiakkaalle häneen kohdistuneesta haitta-/vaaratapahtumasta ja kyseinen tapahtuma kirjataan Effica asiakastietoihin. Tapahtumaan johtaneet ja vaikuttaneet syyt kerrotaan ja asiakkaalle esitetään anteeksipyyntö sekä selvitetään mahdolliset sosiaalihuollon asiakaslain mukaiset ilmoitus- ja muistutusmenettelyt. Haittatapahtuma ilmoitetaan myös omaiselle. Kyseinen haitta-/vaaratilanne käsitellään työyhteisön palaverissa ja sen jälkeen jokainen työyhteisön jäsen tiedottaa ja oppii välttämään em. tilanteita.

Muistutuksen vastaanottajat: Hanna-Leena Viljanen, vastaava hoitaja, Anne Vanhatalo, vanhuspalvelujohtaja. Muistutus käsitellään yhdessä vanhuspalvelujohtajan kanssa. Tavoiteaika muistutusten käsittelylle on 4-6 viikkoa.

Kuluttajaneuvonta on siirtynyt vuoden 2009 alusta kunnilta valtiolle, ks www.kkv.fi. Kuluttajaneuvontaa saa valtakunnallisesta numerosta 029 553 6901. Numero palvelee arkisin klo 9:00 – 15:00. Soittaminen maksaa normaalin paikallisverkko- tai matkapuhelun hinnan.

Sosiaaliamiehen nimi ja yhteystiedot sekä tiedot hänen tarjoamista palveluista

Sosiaaliamies Jari Mäkinen puhelin 044-7079132

Sosiaaliamiehen tehtävät:

- neuvoa asiakkaita sosiaalihuoltolain soveltamiseen liittyvissä asioissa
- avustaa asiakasta muistutuksen tekemisessä
- tiedottaa asiakkaan oikeuksista
- toimia asiakkaan oikeuksien edistämiseksi ja toteuttamiseksi
- seurata asiakkaiden oikeuksien ja aseman kehitystä kunnassa ja antaa siitä selvitys vuosittain kunnanhallitukselle.

8. Palvelun sisällön omavalvonta

8.1 Hyvinvointia ja kuntoutusta tukeva toiminta

Törmälänkodin lähtökohtana on asukkaan omien voimavarojen käyttö sekä hyvinvoinnin, sosiaalisen osallisuuden, terveyden ja toimintakyvyn edistäminen. Voimavaralähtöisellä hoitosuunnitelmalla ylläpidetään asukkaan toimintakykyä, itsemääräämisoikeutta ja hyvinvointia. Asukasta tuetaan kaikissa olosuhteissa käyttämään ja hyödyntämään omia jäljellä olevia taitojaan ja toimintakykyään.

Asiakkaiden kokonaisvaltaisen toimintakyvyn edistämiseksi kannustamme asiakkaita omatoimisuuteen. Fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi mm. annamme asiakkaiden itse tehdä aamupesut sekä pukeutua oman toimintakykynsä rajoissa. Huolehdimme asiakkaille sopivat apuvälineet esim. liikkumista varten. Myös henkilökunnan työskentelyä helpottamiseksi on mahdollista saada erilaisia apuvälineitä.

Hoitajien ja toisten asukkaiden kanssa keskustelu jokapäiväisistä asioista sosiaalista hyvinvointia edistävää. Taloon tulee sanomalehti, jota halukkaat saavat lukea. Vanhainkodilla käy esiintyjä. Asiakas itse päättää osallistumisestaan erilaisiin tilaisuuksiin ja tapahtumiin, henkilökunnan kannustavalla avulla. Törmälänkodissa käy myös yksityisiä kuntoutuksen ammattilaisia, joita on mahdollisuus saada lääkärin lähetteellä omakustanteisesti. Parturin, kampaajan, jalkojenhoitajan ja hierojan käynnit edistävät asiakkaiden hyvinvointia.

Henkilökunnan osalta pyrimme järjestämään virikkeellistä toimintaa.

Asiakkaiden toimintakykyä, hyvinvointia ja kuntouttavaa toimintaa arvioidaan päivittäin raportilla. Tiedonsiirron ja kirjauksen yhteydessä pystymme arvioimaan tavoitteet. Omahoitajat päivittävät hoito- ja palvelusuunnitelman puolivuositain tai tarvittaessa, jos asiakkaan kunto muuttuu. MMSE ja RaVa-mittari käytössä.

8.2 Ravitseminen

Ruokapalvelut vastaavat Törmälänkodin ruokahuollosta. Ateriakokonaisuus on suunniteltu vastaamaan ravitsemuksellisia tarpeita. Havainnoimalla ruokailutilanteita, saamme käsityksen asiakkaiden ruokahalusta sekä juomisen määrästä. Poikkeava ruokailu käyttäytyminen tai jatkuva ruokahaluttomuus kirjataan potilaan tietoihin. Virtsan väriä ja/tai hajua arvioimme hoitotilanteissa. Painon seuranta toteutuu 3 kuukauden välein tai useammin, esim. lääkemuutosten yhteydessä. Nestelistaa käytetään tarvittaessa. Ihon kunnosta nähdään myös paljon, esim. kuivumisen. Lisäravitsemuksen arviointi (aliravitseminen, painehaavaumat).

Yksikön ateriapäivään sisältyy: aamupala, lounas, päiväkahvi, iltapala ja tarvittaessa yöpalaa myös saata-vissa.

Hyvä ravitseminen on osa laadukasta hoitoa. Asiakkaan riittävää ravinnon ja nesteen saantia seurataan päivittäin. Ruokailutilanteet järjestetään viihtyisiksi ja rauhallisiksi, koska ne lisäävät elämänlaatua. Syö-misen onnistumista ja asiakkaan ulkoista olemusta seurataan. Aterioissa huomioidaan ruokavaliot ja aterian koostumus yksilöllisesti. Aikaa ruokailuun varataan riittävästi, asiakasta tuetaan omatoimisuuteen, mutta häntä avustetaan tarpeen mukaan. Heitä ohjataan oikeanlaiseen avustamiseen ruokailutilan-teessa. Asiakkaan suun, hampaiden ja hammasproteesien kuntoa seurataan, jotta ravinnon nauttiminen onnistuu. Erityisesti muistisairailta seurataan syömisestä onnistumista, koska syöminen voi unohtua.

Törmälänkodista löytyy erillinen jakelukeittiön omavalvontasuunnitelma.

Ravitsemustilan seurannassa ja kirjaamisessa huomioidaan asiakkaan yleistila ja vireys.

Törmälänkodin keittiön toiminnasta vastaa ruokapalvelupäällikkö Katariina Salmi puh. 044-0516171.

8.3 Hygieniäkäytännöt

Henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen on jokaisen ihmisen perustarve. Peseytyminen on merki-tyksellinen arjen kokemus. Asiakkaan henkilökohtaisesta hygieniasta huolehtiminen kuuluu päivittäisen hoitotyön toteuttamiseen. Hygienian riittävyttä ja ihon kuntoa seurataan ja kirjataan Efficään. Hoitajat avustavat asukkaita henkilökohtaisen hygienian hoidossa asukkaan toimintakyvyn ja yksilöllisten tarpei-den mukaan. Puhtaudesta huolehditaan avustamalla asukasta tarvittaessa pienemmissä pesuissa wc-

käynnin yhteydessä sekä aamu- että iltatoimien yhteydessä. Saunomismahdollisuus kerran viikossa ja kokopesuissa hoitaja avustaa tarvittaessa.

Henkilökunta toteuttaa työskentelyssään aseptista työskentelytapaa. Nimetty oma hygieniavastaava, joka yhteydessä PoSan hygieniahoitajaan tarvittaessa. Epidemiatilanteissa tehostetaan käsihygieniaa ja tarvittaessa rajoitetaan asiakkaiden ja/tai vierailijoiden liikkumista. Vierailijoiden käytössä on desinfiointitainetta sisältäviä desinfiointipisteitä pääovilla jokaisessa asukashuoneessa ja yhteisissä tiloissa.

Siivouspalvelun henkilöstön kanssa toimitaan yhteistyössä erityistarvetta vaativissa tilanteissa.

PoSan hygieni-ohjeistus löytyy N-asemalta. Yksikössä myös oma hygieni-kansio.

Asukkailla on säännölliset pesut.

Aseptista työjärjestystä toteutetaan siivoustyössä mikrobien leviämisen ehkäisemiseksi.

8.4. Terveysten- ja sairaanhoito

Koko yksikkömme henkilökunta vastaa asiakkaiden terveyden- ja sairaanhoidosta.

Pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä edistetään käyttämällä kuntouttavaa työntotetta. Omatoimisuuden tukemisella on keskeinen merkitys hoitotyössä. Yhteistyö omaisten ja läheisten kanssa on tärkeää. Pitkäaikaissairaiden asiakkaiden terveyttä seurataan päivittäishoitotyössä. Potilastietojärjestelmään tehtyjen kirjausten avulla on hyvä seurata asiakkaiden vointia. Omahoitajien tekemän hoito- ja palvelusuunnitelma päivytyksen sekä lääkärin tekemän vuositarkastusten yhteydessä näemme pitkän aikavälin muutokset.

Lääkärinkierrot ovat kaksi kertaa kuukaudessa. Omalääkäri tekee jokaiselle asiakkaalle tulotarkastuksen sekä kerran vuodessa vuositarkastuksen. Kiireellisessä sairaanhoidossa otetaan yhteys päivystykseen ja /tai soitto 112. Ambulanssilla on ohjeet hoitopaikan valinnasta. Suuhygienisti käy kerran vuodessa katsoomassa asukkaiden suun kunnon / tilanteen. Samassa rakennuksessa on hammaslääkärin vastaanotto, jonne tarvittaessa voidaan olla yhteydessä.

Kuolemantapauksessa noudatetaan PoSa:n johtavan ylilääkärin laatimaa ohjetta. Sen mukaan kuoleman toteaa lääkäri Jos kuolema on yllättävä tai siihen liittyy tapaturma, ilmoitetaan näissä tilanteissa myös poliisille. Poliisille kuuluu kuolemansyyn tutkinta.

Geriatriin olemme yhteydessä tarvittaessa PoSan yhteisen muistihoitajan kautta.

8.5 Lääkehoito

Lähi- ja perushoitajille kuuluu lääkehoidon toteuttaminen ja seuranta. Sairaanhoitajan vastuulle kuuluu kokonaisvastuu lääkehoidon toteutumisesta ja seurannasta sekä lääkäriellä on lääkehoidosta päävastuu. Lääkäri määrää lääkityksen ja sairaanhoitajat sekä lähi- ja perushoitajat toteuttavat sitä, kukin koulutuksensa antamien valtuuksien mukaisesti. Lääketilaukset hoitaa yksikön lähihoitajat. Sairaanhoitajan tehtävät huolehtii Törmälänkodissa vastaava hoitaja tai Pääskyrinteen sairaanhoitaja.

Yksikkömme lääkärin tarkistama ja hyväksymä lääkehoitosuunnitelma on voimassa kaksi vuotta kerrallaan. Lääkekaapin tarkistus tapahtuu kerran vuodessa, jonka yhteydessä tarkastetaan myös lääkehoitosuunnitelma. Päivitys voi tapahtua myös useammin, jos muutoksia tulee (Love- koulutus, HaiPro ym. uusia asioita tulee käyttöön).

Turvallinen lääkehoito-oppaan (STM 2005:32) mukaisesti yksikön lääkehoitosuunnitelmassa on määriteltävy lääkehoidon vastuut, velvollisuudet, työnjako, lupakäytäntö, lääkehoidon vaikutusten arviointi ja kirjaaminen sekä seuranta.

8.6 Yhteistyö muiden sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden kanssa

Kumppanuusosaaminen, verkostoissa toimimisen osaaminen ja verkostojen hallinta ovat välttämätöntä asiakkaiden kaikissa palveluissa. Yhteinen tavoite on varmistaa kaikin mahdollisin keinoin asiakkaan hyvä elämänlaatu.

Palveluyksikkö tekee tiivistä yhteistyötä PoSan muiden sektoreiden kanssa eritoten erityispalveluiden kanssa, mistä saadaan lääkäri, laboratorio, kuvantamis- ym. palvelut. Kotisairaala toimii kiinteästi myös yhtenä yhteistyö tahona. Kun kotisairaala on mukana asiakkaan hoidossa, niin asiakasta ei tarvitse siirtää toiseen hoitolaitokseen, vaan hoito tapahtuu tutussa ympäristössä. Lääkekeskuksen apteekkari tekee myös vuosittaiset lääkekaappitarkastukset laitoksessa.

Vapaaehtoistoimijat ja seurakunta ovat myös kiinteästi mukana hoitolaitoksen arjessa. Seurakunnasta käydään pitämässä vähintään kerran kuukaudessa hartaustilaisuuksia. Ja vapaaehtoisia esiintyjä käy silloin tällöin myös vierailulla.

Asiakkaan siirtyessä toiseen hoitoyksikköön, ympärivuorokautiseen asumispalveluun, kotihoitoon tai kotiin ilman kotihoitoa turvataan tiedonkulku ja hoidon jatkuvuus. Kirjaukset tehdään Effican. Tarvittaessa tulostetaan sivuja Efficasta mukaan. Omaisten ja tarvittaessa kotihoidon kanssa sovitaan siirtymisen aikataulusta.

Lääkäri käy säännöllisesti, kahden viikon välein. Tarvittaessa saadaan yhteys lääkäriin myös muulloin, esim. Effican viestein.

Laboratoriohoitaja on tavoitettavissa samassa rakennuksessa kaksi kertaa viikossa. Avoapteekin kanssa teemme lääkeshoidon suhteen Asiakkaiden kuljetuksen järjestämissä olemme yhteydessä KEELA-taksiin. Apuvälinelainaamo, puheterapeutti, suuhygienisti, jalkahoitaja, fysioterapeutti ja kuulopkl ym. yhteistyötahojen kanssa olemme tarvittaessa yhteydessä.

9. Asiakasturvallisuus

9.1 Yhteistyö turvallisuudesta vastaavien viranomaisten ja toimijoiden kanssa

Poistumisturvallisuussuunnitelma on tehty ja Pelastussuunnitelma on päivitetty 11/2018.

Törmälänkodille on laadittu lääkehoidosuunnitelma, joka päivitetään säännöllisesti.

Rakennuksessa on automaattinen paloilmaisinjärjestelmä. Järjestelmän toimivuus tarkastetaan kerran kuukaudessa.

Maistraattiin olemme yhteydessä edunvalvojan tarpeen selvittelyä varten tarvittaessa.

Henkilöstö huomioi asukaskohtaisesti mahdolliset vaaratilanteita aiheuttavat asiat ennakolta, käyttäytyminen, liikkuminen ym.

Koulutuksia järjestetään lääkeshoidosta, ensiapu, palotilanteista.

Ensihoitopalvelu Transcardia Oy vastaa sairaankuljetuksesta, ensihoitoyksiköltä voidaan pyytää apua myös hoidon tarpeen arviointiin. Kadonneen asiakkaan etsimisen viranomaisvastuu kuuluu poliisille. Poliisilta pyydetään apua myös jos asiakkaaseen, henkilöstöön tai omaisuuteen kohdistuu väkivaltaa tai muuta rikosta. SPR tuottaa vapaaehtoistoimintaa PoSan alueella. Hoitajakutsujärjestelmä ja sen kuukausittainen testaaminen kuuluu hoitohenkilöstölle.

Mediverkko Oy tuottaa Posan henkilöstölle työterveyshuollon palvelut

9.2 Henkilöstö

Vastaava hoitaja

3 lähi- ja perushoitajaa

Sijaisten käyttö tarvittaessa vakituisen henkilökunnan poissaolon tai koulutuksien vuoksi. Sijaiset tilataan seuturekryn kautta.

Vastaava hoitaja tai Pääskyrinteen sairaanhoitaja huolehtii sairaanhoidolliset tehtävät Törmälänkodissa. Huoneiden siivous viikottain.

Lähiesimies, vastaava hoitaja, varmistaa virka-aikana henkilöstövoimavarojen riittävyyden ja hänen poissa ollessaan tehtävästä vastaa vastuuvuorossa oleva hoitoalan koulutuksen käynyt henkilö. Tarvittaessa he ottavat yhteyttä esimiehiin.

Henkilöstön rekrytoinnissa noudatetaan PoSan rekrytointiohjetta.

Työntekijän henkilöllisyys varmistetaan ja kelpoisuus tarkistetaan koulu- ja työtodistuksista sekä Valviran rekisteristä.

Uuden työntekijän tai opiskelijan perehdytyksestä vastaa vastaava hoitaja ja koko henkilökunta. Uusi työntekijä on 1-2 työpäivää ylimääräisenä työntekijänä, jolloin tavoitteena on perehdyttää hänet työyhteisöön. Työntekijän kanssa käydään läpi ja allekirjoitetaan tietosuojalomake. Ajan tasalla oleva perehdytyskansio on lisäksi tukena ja apuna.

Perehdyttämisessä käytetään apuna perehdytyskansiota. Käytännön työhön perehdytetään parityöskentelyä.

Talousarvioon on varattu varat henkilöstön täydennyskoulutuksiin ja koulutusvelvoite täyttyy. Käytännön koulutuksia (mm.lääkehoito) järjestetään säännöllisin väliajoin PoSan sisäisinä koulutuksina. Henkilöstön täydennyskoulutuksen suunnittelusta vastaa vanhuspalvelujohtaja, joka ylläpitää koulutuskalenteria maksullisten koulutusta osalta. Lähiesimies, vastaava hoitaja, merkitsee koulutuskalenteriin maksuttomat koulutukset, joihin hänen henkilökuntansa on osallistunut. Koulutusehdotuksia voi esittää vanhuspalvelujohtajalle.

Opiskelijoiden perehdytys tapahtuu harjoitteluohjaajan kautta. Jokaiselle opiskelijalle nimetään ohjaaja, joka vie perehdytysohjelman läpi koko harjoittelun ajan.

9.3 Toimitilat

Törmälänkodin tilat ovat yhdessä kerroksessa. Asukashuoneita on 9, joista 2 on kahdenhengen huoneita ja 7 yhdenhengen huoneita. Huoneissa on tomivat wc:t- ja suihkutilat, kiinteät vaatekaapit ja keskusradio sekä pienimuotoinen keittotila. Ruokailutilat ja sauna ovat yhteisiä. Ruokailojen yhteydessä yhteinen pieni tv-huone. Asukas voi kalustaa ja sisustaa huoneensa oman makunsa mukaan. Keittiö, päiväkodin esikouluryhmä ja terveyskeskus ja Pääskyrinteen tilat sijaitsevat pihapiirissä olevassa rakennuksessa. Törmälänkotiin on Pääskyrinteen alkerran kautta yhdyskäytävä. Varastot sijaitsevat alakerrassa. Yläkerrassa on pyykkihuolto- ja henkilökunnan pukutilat. Tiistaisin kotihoidon järjestämä päivätoiminta toteutetaan Törmälänkodin tiloissa.

9.4 Teknologiset ratkaisut

Kulunvalvontakameroita ei Törmälänkodissa ole. Käytössä on Care Tech-hälytysjärjestelmä johon asukkaalla on mahdollisuus saada hälytys. Hoitohenkilökunta huolehtii asukkaan ohjaamisesta hälyttimen käyttöön.

9.5 Terveystieteiden laitteet ja tarvikkeet

Sosiaalihuollon yksiköissä käytetään paljon erilaisia terveydenhuollon laitteiksi ja tarvikkeiksi luokiteltuja välineitä ja hoitotarvikkeita, joihin liittyvistä käytännöistä säädetään terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista annetussa laissa (629/2010).

Törmälänkodin terveydenhuollon laitteista ja tarvikkeista on säädetty laissa (629/2010). Hoitoon käytettäviä laitteita ovat mm. pyörätuolit, rollaattorit sekä erilaiset mittarit esim. verenpainemittarit. Valviran määräyksessä 4/2010 annetaan ohjeet terveydenhuollon laitteiden ja tarvikkeiden aiheuttamista vaaratilanteista tehtävistä ilmoituksista.

Henkilökunta yhdessä miettivät yksilöllisesti asiakkaan tarpeen apuvälineen tarpeesta, joka auttaa asiakkaan omatoimista selviytymistä arjen askareissa ja liikkumisessa. Apuvälineitä voi lainata Posan fysioterapiasta henkilökohtaisella sopimuksella asiakkaalle. Hoitohenkilökunta pitää kirjaa lainatuista välineistä, huolehtiva niiden tilaukset, palautukset ja vaihdot. Fysioterapia ja apuvälinepalvelut, puhelin 02-5773285. Apuvälineasiointiaika on maanantaista torstaihin klo 9:00-11:00 ja 15:00-16:00, perjantaisin klo 9:00-11:00. Hoitopalaverissa kartoitetaan apuvälineiden tarve. Henkilökunta ohjeistaa asukasta.

Laitteet pyritään hankkimaan tunnetuilta valmistajilta/ edustajilta edellyttäen, että apuväline täyttää turvallisuusvaatimukset. terveydenhuollon laitteilta edellytetään turvallisuutta ja käyttötarkoitukseen sopivuutta osoittava CE merkintä. Kalibroivat laitteet kalibroidaan yhteistyössä laitetoimittajan kanssa. Henkilökunta on velvollinen opettelemaan laitteiden oikean käytön ja laitteiden käyttöohjeet on helposti saatavilla.

Työyksikössä työskentelevät ovat kaikki osaltaan vastuussa laitteiden ja tarvikkeiden asiallisesta käytöstä ja vikojen välittömästä raportoinnista.

9.6 Asiakas ja potilastietojen käsittely

Asiakkaiden tiedot kirjataan Effica-tietokantaan, jonka käyttö on suojattu salasanalla. Henkilökunnan salassapito velvollisuus on ehdoton. Tietosuojaa käsitellään perehdytyksessä sekä osastokokouksissa. Lähi- ja perushoitajat ovat tutustuneet koulutusmateriaaliin kanta.fi.

Uuden työntekijän kanssa keskustellaan tietosuoja-asioista salassapitokaavakkeen allekirjoituksen ja työntekijän perehdyttämisen yhteydessä, jolloin hän sitoutuu noudattamaan vaitiolovelvollisuutta. PoSan tietosuojavastaavana toimii Kivioja Maarit ja Salminen Helkamäki Virpi, puh. 044-5773282.

10. Yhteenveto

Ikäihmisten laatusuositus (2013:11) ja Ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemiseen sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista annettu laki (980/2012) ns. vanhuspalvelulaki ohjaavat toimintaa omalta osaltaan. Toimintaa kehitetään näiden suositusten/lakien, saadun palautteen ja esille tulleiden tarpeiden pohjalta. Törmälänkodin toiminta perustuu asiakkaiden yksilölliseen, kuntouttavaan ja voimavaralähtöiseen hoitoon.